

ŠKOLSKI PROJEKTI VOLONTIRANJA KAO DOPRINOS LOKALNOJ ZAJEDNICI

Mirjana Šutalo Vulić, prof. glazbene kulture i Danijela Horvat, prof. hrvatskog jezika

ŽSV učitelja prirode i biologije Osječko-baranjske županije

Našice, 12. lipnja 2023.

ŠTO JE VOLONTIRANJE?

- „...**dobrovoljno** ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti **za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit**, a obavljaju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.”

Zakon o volonterstvu, Članak 3.
(NN 22/13, 84/12)

VOLONTIRANJE DJECE I MLADIH U OKVIRU ODGOJNO-OBRAZOVNOGA SUSTAVA

- „Djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske te u neformalnim oblicima učenja **potrebno je upoznati s vrijednostima, ulogom i značajem volontiranja**, omogućiti im stjecanje iskustva volontiranja te kroz građanski odgoj i obrazovanje razviti cjelovitu osposobljenost za volontiranje, društvenu solidarnost i aktivno građanstvo.”

Zakon o volonterstvu, Članak 2.
(NN 22/13)

KAKO JE ZAKONOM O VOLONTERSTVU REGULIRANO VOLONTIRANJE MALOLJETNIH OSOBA?

- Maloljetna volonterka ili volonter je **osoba mlađa od 18 godina** koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu.
- Dijete koje je navršilo **15 godina života** može sklopiti ugovor o volontiranju i volontirati **samo uz pisanu suglasnost zakonskog zastupnika**.

Zakon o volonterstvu, Članak 6. i Članak 12.
(NN 22/13, 84/12)

NAČELO ZAŠTITE MALOLJETNIH VOLONTERA

- isključivo one aktivnosti ili pružanje usluga koje su **primjerene dobi djeteta**, tjelesnom, psihičkom i moralnom stupnju njegova razvoja
- **ne smiju predstavljati rizik** za njegovo zdravlje ili za uspjeh u izvršavanju školskih obveza
- takvo se volontiranje obavlja **uz obvezni nadzor i podršku organizatora** volontiranja te drugih odraslih osoba

Zakon o volonterstvu, Članak 12.
(NN 22/13, 84/12)

ODGOJ ZA VOLONTIRANJE – DIJETE VOLONTER

- Dijete koje **nije navršilo 15 godina** (dijete volonter) također može biti uključeno u obavljanje odgojno-obrazovnih volonterskih aktivnosti ako je **organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova** ili ustanova socijalne skrbi.
- U tom slučaju organizator volontiranja obvezno pribavlja pisanu suglasnost zakonskog skrbnika djeteta.
- Volonterske aktivnosti ne obavljaju se u razdoblju između 23 h i 6 h.

Zakon o volonterstvu, Članak 13.
(NN 22/13, 84/12)

ZAŠTO ODGAJATI ZA VOLONTIRANJE I PUTEM VOLONTIRANJA?

Volontiranje povezuje ljude

PIRAMIDA LJUDSKIH POTREBA

- Osim temeljnih ljudskih potreba, kao što su potreba za hranom i sigurnošću, čovjek ima psihološke i socijalne potrebe koje može zadovoljiti jedino u **komunikaciji (interakciji) s drugim ljudima**.
- **Način** na koje te potrebe zadovoljava tijekom svojega djetinjstva i odrastanja najvećim dijelom utječe na oblikovanje njegova **karaktera i osobnosti kao odrasle osobe**.

BROJNA ISTRAŽIVANJA POKAZALA SU DA:

- odgoj za volontiranje i volontiranje pomažu osobi u razvoju različitih aktivnosti i interesa
- jačanju samopouzdanja i sigurnosti
- razvijanju komunikacijskih i socijalnih vještina
- razvoju vlastitoga identiteta i osjećaja neovisnosti
- razvoju poštovanja drugih
- uključivanju u lokalnu zajednicu

VOLONTIRANJE KAO SASTAVNI DIO KURIKULUMA MEĐUPREDMETNIH TEMA

Volontiranje povezuje ljude

MEĐUPREDMETNA TEMA GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

- Domena A – *Ljudska prava*

goo A.3.3. Učenik promiče ljudska prava.

- Domena C – *Društvena zajednica*

goo C.3.1. Aktivno sudjeluje u projektima lokalne zajednice.

goo C.3.2. Doprinosi društvenoj solidarnosti.

goo C.3.3. Promiče kvalitetu života u lokalnoj zajednici.

MEĐUPREDMETNA TEMA OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ

- Domena A – *Ja*

osr A.3.1. Učenik razvija sliku o sebi.

osr A.3.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.

osr A.3.3. Razvija osobne potencijale.

MEĐUPREDMETNA TEMA OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ

- Domena A – *Ja i drugi*

- osr B.3.1. Učenik obrazlaže i uvažava potrebe i osjećaje drugih.

- osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.

- osr B.3.4. Suradnički uči i radi u timu.

- Domena C – *Ja i društvo*

- osr C.3.2. Prepoznaje važnost odgovornosti pojedinca u društvu.

- osr C.3.3. Aktivno sudjeluje i pridonosi školi i lokalnoj zajednici.

PROJEKT
PODIJELIMO RADOST
KAO PRIMJER DOBRE PRAKSE

Volontiranje povezuje ljude

CILJ PROJEKTA

Potaknuti učenike na dobrovoljni volonterski angažman te razvijati svijest da su i djeca važan dio lokalne zajednice te da svojim doprinosom mogu obogatiti živote svojih sugrađana, osobito onih kojima je naša pažnja najpotrebnija.

- Projekt smo provodili tijekom tri nastavne godine.

PRIPREMNE AKTIVNOSTI

- uvježbavanje prigodnih božićnih pjesama i igrokaza ili dramskih recitala
- izrada božićnih čestitki
- priprema kolača uz pomoć roditelja
- nabava poklona za učenike posebnih razrednih odjela susjednih škola, kao i za štićenike obližnjih domova za starije i nemoćne te za pacijente Dječjega odjela OŽB Našice
- Navedene smo aktivnosti provodili uoči božićnih blagdana; krajem mjeseca studenoga i tijekom prosinca.

Posjet posebnom razrednom odjelu u Osnovnoj školi J. J. Strossmayera u Đurđenovcu

Uživali smo u zajedničkoj igri, plesu, pjesmama, druženju i darivanju.

Uzbuđenje, radost i zajedništvo tijekom uvježbavanja igrokaza i pripreme poklona za korisnike domova za starije i nemoćne

**Neki od pripremljenih
prigodnih poklona...**

Nastup u Domu za starije i nemoćne osobe Tajnovac u Zoljanu

**Ovi su prizori još vrjedniji od
kvaliteno pripremljenoga programa
i simboličnih poklona...**

Posjet djeci na Dječjem odjelu Opće bolnice u Našicama

***Mladim smo
pacijentima uručili
čestitke i košaru s
voćem, a
poseban dar koji
je podjednako
obradovao
pacijente kao i
djelatnike odjela
bile su božićne
pjesme u izvedbi
učenika.***

Sljedeće smo godine nešto stariji, a ima nas i više...

... jer se sve veći broj učenika želi uključiti u projekt volontiranja.

**Otkrili smo da i mi
možemo mnogo
toga naučiti od
korisnika domova,
naših novih
prijatelja...**

A uživali smo i u zajedničkom sastavljanju slagalica.

Premda neki od korisnika domova više nisu s nama, nezaboravna iskustva ostaju zauvijek...

DOBROBIT PROJEKTA – NE SAMO ZA KORISNIKE VEĆ I ZA UČENIKE

- Sudjelujući u provedbi ovoga projekta, djeca su naučila da **poklon ne mora uvijek biti materijalne prirode**, već da darovati možemo i svoje vrijeme, lijepu riječ i trud uloženi u izradu vlastitoga dara razvijajući pritom svijest o samoj biti volontiranja.
- Učimo da je svaki, pa i najmanji doprinos, važan u nastojanju da obradujemo druge.
- Osim što su razvijali razumijevanje za društvene probleme te usvajali određene socijalne vještine, učenici su, ne samo naučili već i iskusili što znači 'podijeliti radost'.

Volontiranje povezuje ljude

NAGRADA „OTISAK SRCA”

- vrijednost projekta prepoznata i na državnoj razini
- 2017. godine dodijeljena nagrada „**Otisak srca**” **Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva**, za razvoj volonterstva djece i mladih
- sudionici natječaja: učenici osnovnih i srednjih škola, učitelji, roditelji učenika
- natječaj poziva na prijavu volonterskih inicijativa (projekata) – učenici rješavaju neki od problema u lokalnoj zajednici kako bi svoje sugrađane učinili sretnijima
- **nagrada**: plaketa „Otisak srca” i 10 novčanih nagrada za osnovne škole te 5 nagrada za srednje škole – 10 000 kn

Nagrada je dodijeljena 1. prosinca 2017. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Nositelji projekta tada su bili učenici 5. c i 6. d razreda te razrednice Mirjana Šutalo Vulić i Danijela Horvat.

**Dodijeljeno Priznanje
Osnovnoj školi Dore
Pejačević**

NAGRADA „OTISAK SRCA”

- Nacionalna zaklada od 2008. godine dodjeljuje godišnju nagradu "Otisak srca" za razvoj volonterstva djece i mladih u Republici Hrvatskoj. Nagrada se dodjeljuje osnovnim školama za inovativne volonterske inicijative učenika te srednjim školama za inovativne modele uključivanja mladih u volonterske aktivnosti.
- <https://zaklada.civilnodrustvo.hr/news/news/otvoren-poziv-za-ukljucivanje-u-program-cinimo-dobro-uz-otisak-srca>

IZJAVE NAŠIH BIVŠIH VOLONTERA

„Projekt volontiranja potaknuo me da se zapitam zašto se više ljudi i škola ne uključi u takve stvari. Također, ovaj je projekt u meni probudio brojne osjećaje samim posjetom ljudima starije životne dobi. Ovo iskustvo ostaje nezaboravan dio mog odrastanja i svakako bih ga željela ponoviti...”

Gabrijela Sarajlić, 2. razred PMG-a

„Volontiranje je posebno iskustvo kroz koje sam naučila da sreća zapravo nije ni u primanju niti u davanju kao takvom, već u dijeljenju. Pravo iskustvo sreće možemo osjetiti tek kada ono što imamo i jesmo dijelimo s drugima. Jer u tome trenutku – kada mislimo da pomažemo drugima - zapravo pomažemo i sami sebi.

Klara Rigo, 2. razred OPG-a

IZJAVE BIVŠIH VOLONTERA

„Posjetom domovima za starije postala sam pozitivnija osoba jer sam imala priliku razvijati humanost na nov način. Uvidjela sam da je starijima potrebna naša pažnja i razumijevanje te me iznenadilo koliko ih svaki naš dolazak usreći. Mislim da je to mali znak ljubavi koji svi mi možemo pružiti i neopisivo mi je drago što sam sudjelovala u tome.”

Rea Kvak, 2. razred ekonomske škole

Na kraju...

**Nadamo se da
će se i neki od
vas, potaknuti
našim primjerom,
odvažiti na slične
projekte
volontiranja. 😊**

UMJESTO ZAKLJUČKA...

„Tijekom svojega života ne možemo uvijek činiti velike stvari, no možemo činiti male stvari s velikom ljubavlju.“

Majka Tereza

HVALA VAM NA POZORNOSTI!

